

Dokument s plenarne sjednice

B9-0455/2023

6.11.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o učinkovitosti sankcija EU-a protiv Rusije
(2023/2905(RSP))

Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Traian Băsescu, Isabel Wiseler-Lima, Andrzej Halicki, Andrey Kovatchev, Radosław Sikorski, Vladimír Bilčík, Janina Ochojska, Sara Skytvedal, Henna Virkkunen, Arba Kokalari, Alexander Alexandrov Yordanov, Eugen Tomac

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o učinkovitosti sankcija EU-a protiv Rusije (2023/2905(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji,
- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su nakon sveobuhvatne ruske invazije na Ukrajinu EU i skupina G7 počeli provoditi tri kategorije sankcija protiv Rusije: (a) embargo na izvoz ruske robe kako bi se smanjili prihodi koje Rusija upotrebljava za financiranje svojeg ratnog stroja; (b) embargo na izvoz visokotehnoloških proizvoda iz EU-a kako Rusija ne bi mogla proizvoditi novu vojnu opremu utemeljenu na modernim tehnologijama; i (c) pojedinačne sankcije protiv oligarha i drugih kritičara Putinova režima zbog podupiranja agresivnog rata;
- B. budući da je 2022. udio prihoda od izvoza energenata iznosio jednu trećinu ukupnog proračunskog prihoda Ruske Federacije;
- C. budući da je Rusija od početka rata ostvarila 532 milijarde EUR prihoda od izvoza fosilnih goriva, pri čemu su države članice kupile fosilnih goriva za više od 178 milijardi EUR¹; budući da su samo 2022. ruski prihodi od energenata iznosili 321 milijardu USD; budući da prihodi od ruskog izvoza sirove nafte i naftnih proizvoda čine najveći udio prihoda u Ruskoj Federaciji;
- D. budući da je Vijeće već usvojilo 11 paketa gospodarskih i pojedinačnih mjera ograničavanja protiv Rusije koje uključuju i određene mjere u energetske sektoru, a koje obuhvaćaju, na primjer, posebnu robu i tehnologiju potrebnu za rafiniranje nafte, opremu, tehnologiju i usluge energetske industrije, sirovu naftu i rafinirane naftne derivate te ugljen i druga kruta fosilna goriva;
- E. budući da su države članice EU-a, zajedno s Koalicijom za ograničavanje cijena, uvele gornje granice cijena sirove nafte, naftnih ulja i ulja dobivenih od bitumenskih minerala koji potječu iz Rusije ili se iz nje izvoze; budući da su utvrdile te gornje granice cijena na 60 USD po barelu za sirovu naftu, 45 USD po barelu za naftne derivate uz diskont i 100 USD po barelu za naftne derivate uz premiju;
- F. budući da se u raznim studijama² procjenjuje da troškovi proizvodnje ruske sirove nafte po barelu iznose otprilike 15 USD, a za dizel 20 USD; budući da stoga trenutačne gornje granice cijena i dalje omogućuju Putinovu režimu da ostvari znatnu dobit te da smanjenje gornje granice cijena nafte na 30 USD i dalje neće negativno utjecati na

¹ <https://www.russiafossiltracker.com/>.

² <https://cepr.org/voxeu/columns/design-and-implementation-price-cap-russian-oil>; <https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10174498/>; <https://www.bruegel.org/analysis/how-much-will-eu-pay-russia-fossil-fuels-over-next-12-months>.

obujam proizvodnje;

- G. budući da prema podacima stručnjaka³ smanjenje cijene ruske nafte za 1 USD po barelu rezultira smanjenjem od 2,7 milijardi USD godišnjeg prihoda od izvoza; budući da je u veljači 2023. učinak embarga EU-a na naftu i gornje granice cijena na Rusiju značio da Rusija dnevno gubi 220 milijuna EUR prihoda od izvoza energenata;
- H. budući da bi se približavanjem gornje granice cijena troškovima proizvodnje u Rusiji ruska dobit od izvoza mogla smanjiti za više od 100 milijuna EUR dnevno;
- I. budući da sankcije na izvoz ruskih energenata snažno utječu na ruske državne prihode; budući da se nakon uvođenja gornje granice cijena ruski dohodak od izvoza energetskih resursa u prosincu 2022. gotovo prepolovio u usporedbi s predratnim razinama;
- J. budući da je ruski proračunski deficit 2022. (2,3 % bruto domaćeg proizvoda ili BDP-a) bio gotovo tri puta veći od predratnih očekivanja zbog uvođenja gornje granice cijena i sankcija EU-a na uvoz energije iz Rusije;
- K. budući da su određene države članice EU-a odobrile privremena odstupanja za uvoz ruske sirove nafte i vakuumskog plinskog ulja koji se prevoze morem;
- L. budući da Ruska Federacija i dalje ostvaruje korist od izvoza nesankcionirane robe i distribucije nesankcioniranim kanalima; budući da je od kolovoza 2023. očito da Rusija pronalazi nove načine za zaobilaznje gornje granice cijena nafte, a cijene ruske nafte na globalnim tržištima počele su rasti;
- M. budući da Rusija i dalje zarađuje oko 690 milijuna EUR dnevno od izvoza fosilnih goriva (podaci iz kolovoza 2023.); budući da EU Rusiji i dalje šalje 2 milijarde EUR mjesečno za fosilna goriva;
- N. budući da je zbog kontinuiranog uvoza plina iz plinovoda i ukapljenog prirodnog plina, kao i zbog različitih odstupanja od zabrana uvoza sirove nafte i naftnih proizvoda, EU i dalje jedan od najvećih ruskih klijenata za fosilna goriva;
- O. budući da su Mađarska, Bugarska, Slovačka, Češka i Španjolska u srpnju 2023. bile najveći uvoznici ruskih fosilnih goriva u EU, uglavnom sirove nafte iz naftovoda, ukapljenog prirodnog plina i plina iz plinovoda iz Rusije;
- P. budući da je Rusija unatoč sankcijama povećala opskrbu Europe ukapljenim prirodnim plinom; budući da je u prvoj polovici 2023. uvoz ruskog ukapljenog prirodnog plina u EU bio na najvišoj razini u posljednje tri godine;
- Q. budući da je glavni dobavljač ruskog ukapljenog prirodnog plina privatno poduzeće Novatek u vlasništvu ruskih oligarha bliskih Vladimiru Putinu; budući da Novatek trenutačno provodi projekt ukapljenog prirodnog plina Arctic-2, čiji je cilj znatno povećanje prodaje ruskog ukapljenog prirodnog plina na međunarodnim tržištima i koji

³ <https://energyandcleanair.org/july-2023-monthly-snapshot-on-russian-fossil-fuel-exports-and-sanctions/>;
<https://www.iea.org/articles/frequently-asked-questions-on-energy-security>;
<https://www.bruegel.org/comment/eu-without-russian-oil-and-gas>.

bi mogao udvostručiti izvozni kapacitet tog poduzeća;

- R. budući da su plovila u vlasništvu EU-a prevezla najveći udio ruske sirove nafte 2022. i 2023.;
 - S. budući da europska proizvodnja aluminijske više nije konkurentna, djelomično zbog visokih cijena energije i zato što su dio tržišnog udjela preuzeli ruski proizvođači aluminijske;
 - T. budući da Rosatom i ruski sektor nuklearne energije još uvijek nisu uključeni u pakete sankcija unatoč očitim i trajnim kršenjima nuklearne sigurnosti i zaštite u nuklearnoj elektrani Zaporizhka; budući da se pokazalo da Rosatom preko svojih društava kćeri ruskom vojno-industrijskom kompleksu omogućuje ključan uvoz tehnologija i materijala; budući da Rosatom s europskim poduzećima za nuklearnu tehnologiju posluje kao uobičajeno te će stoga i dalje izdavati svoju dozvolu proizvođačima goriva VVER-1000; budući da su tijekom 2022. i 2023. EU i njegove države članice ostvarili znatan napredak u smanjenju svoje ovisnosti o ruskoj nuklearnoj industriji i da je EU stoga sada u mnogo boljem položaju da donese sankcije protiv Rosatoma;
 - U. budući da postoji obilje dokaza⁴ da Ruska Federacija nastoji zaobići sankcije na izvoz proizvoda visoke tehnologije i robe s dvojnou namjenom iz EU-a preko zemalja koje nisu članice EU-a; budući da su te zemlje izvan EU-a znatno povećale razine izvoza navedenih proizvoda iz EU-a u Rusiju od uvođenja sankcija EU-a Rusiji;
 - V. budući da je u prosincu 2022. EU imenovao Davida O'Sullivanov posebnim međunarodnim izaslanikom za provedbu sankcija EU-a;
 - W. budući da je Rusija najavila da će se 2024. njezin proračun za obranu povećati za gotovo 70 % i dosegnuti 107 milijardi EUR, odnosno 6 % BDP-a (porast u odnosu na 63 milijarde EUR, odnosno 3,9 % BDP-a 2023.);
1. poziva EU i njegove države članice da nastave s produbljivanjem, jačanjem i proširenjem područja primjene politike sankcija EU-a kako bi se dodatno smanjila sposobnost Rusije da financira svoje ratne napore i upotrebljava zapadne tehnologije za proizvodnju oružja;
 2. poziva EU, njegove države članice i Koaliciju za ograničavanje cijena da smanje gornju granicu cijene sirove nafte s trenutnih 60 USD po barelu na 30 USD po barelu;
 3. potiče države članice EU-a da istraže mogućnost nametanja embarga na uvoz ruskog ukapljenog naftnog plina i ruskog ukapljenog prirodnog plina u Europsku uniju te da u očekivanju te istrage razmotre zaustavljanje uvoza ruskog ukapljenog prirodnog plina na svoja tržišta;
 4. poziva države članice EU-a i Koaliciju za ograničavanje cijena da uvedu gornju granicu cijena za izvoz ruskih dušičnih gnojiva;
 5. poziva Komisiju da predloži mehanizam ograničenja uvoza goriva ako ta goriva

⁴ „Päckchen für Putin“, [Der Spiegel](#), br. 21 / 20.5.2023. (članak na njemačkom jeziku).

- proizvode zemlje koje nisu članice EU-a koristeći rusku naftu;
6. poziva zemlje Koalicije za ograničavanje cijena da zabrane pretovar ruske nafte i ukapljenog prirodnog plina u svojim teritorijalnim vodama i isključivim gospodarskim pojasevima;
 7. poziva Komisiju da uvede sankcije za ruska i međunarodna poduzeća koja sudjeluju u izgradnji terminala za ukapljeni prirodni plin Arctic-2 u Rusiji;
 8. poziva EU da uvede redovite provjere jedinstvenog kemijskog sastava pošiljaka nafte za koje je deklarirano da nisu ruskog podrijetla; napominje da se pošiljke sirove nafte koje nisu analizirane ili nisu dio sustava provjere automatski tretiraju kao ruska nafta, moraju se prodavati u skladu s gornjom granicom cijena (ispod tržišnih cijena) i ne mogu se isporučivati zapadnim tržištima;
 9. poziva Komisiju da predloži ograničenje tankerskih usluga i embargo na prodaju tankera Rusiji, kao i ograničenje europskih usluga osiguranja za tankere ako se oni koriste za izvoz ruske nafte;
 10. potiče Komisiju i druge institucije EU-a da uvedu pojačani i centralizirani nadzor na razini EU-a nad provedbom sankcija na izvoz ruskih energenata, što bi spriječilo Rusiju da traži i otkrije nove načine zaobilazanja sankcija;
 11. potiče Komisiju da produlji sankcije na aluminij protiv Rusije; također potiče Komisiju da ispita ima li drugih vrsta proizvoda za koje se povećao tržišni udio ruskih proizvođača te da poduzme odgovarajuće mjere;
 12. poziva države članice EU-a da uvedu sankcije protiv Rosatoma, njegova vodstva i društava kćeri te da posljedično ograniče mogućnost suradnje na onu koja je strogo potrebna za energetska sigurnost Unije;
 13. poziva Komisiju i Agenciju za opskrbu Euratoma da preispitaju trenutačnu suradnju s Rosatomom i podupru zamjenu ruskog goriva, rezervnih dijelova i usluga mogućim alternativama, uzimajući u obzir uspješno iskustvo Ukrajine;
 14. poziva Komisiju i države članice da razmotre uvođenje zabrane uvoza ruskog nuklearnog goriva kao što je uranij te da države članice EU-a i Rusije surađuju u području nuklearne tehnologije, uključujući tehnologije recikliranja i prerade koje su potrebne u nuklearnim elektranama;
 15. poziva Komisiju i države članice da ulože više napora kako bi se zaustavilo zaobilazanje sankcija na izvoz visokotehnološke robe i robe s dvojnomo namjenom proizvedene u EU-u u Rusiju;
 16. poziva EU i njegove države članice da uvedu slične sankcije za izvoz robe u Bjelarus i da upozore zemlje koje nisu članice EU-a na mogućnost izricanja sankcija ako ne prestanu pružati usluge provoza sankcionirane robe iz EU-a u Rusiju;
 17. poziva EU i njegove države članice da uvedu nove odredbe za poduzeća uključena u zaobilazanje sankcija EU-a kojima bi se ta poduzeća isključila iz sudjelovanja u

provedbi projekata oporavka, obnove i modernizacije Ukrajine u okviru Instrumenta za Ukrajinu;

18. poziva Komisiju da razmotri uspostavu političke pozicije povjerenika za sankcije, čime bi se doprinijelo boljoj koordinaciji provedbe politike sankcija EU-a;
19. potiče Vijeće da proširi svoj popis sankcija kako bi se uključio patrijarh Kiril, Vasilij Nebenzia, stalni predstavnik Ruske Federacije pri Ujedinjenim narodima, Dmitrij Poljanski, prvi zamjenik stalnog predstavnika Ruske Federacije pri Ujedinjenim narodima, Sergej Karaganov, predsjednik uredničkog odbora Vijeća za vanjsku i obrambenu politiku, i Dmitrij Trenin, istraživač i profesor na Fakultetu svjetskog gospodarstva i svjetske politike pri Nacionalnom istraživačkom sveučilištu „Visoka škola za ekonomiju”, koji predvode u širenju dezinformacija o ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu i koji su otvoreno pozivali na to da Rusija izvede nuklearne napade na zemlje članice NATO-a;
20. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe te vladama i parlamentima zemalja skupine G7.